Giorgio Vasari (30 lipca 1511 w Arezzo - 27 czerwca 1574 we Florencji)

Pewien architekt z Toskanii,
miał złoty pomysł, kochani,
spisać za pamięci
żywoty największych
artystów - zapamiętani!

(ebs)

Giorgio Vasari - włoski historiograf sztuki, architekt i malarz, autor "Żywotów najsławniejszych malarzy, rzeźbiarzy i architektów" (1550). Jeden z głównych przedstawicieli manieryzmu w sztuce, pozostawił po sobie dzieła w całych środkowych Włoszech. W latach 50. XVI w. pracował w Rzymie na zlecenie papieża Juliusza III oraz kardynała Alessandro Farnese.

https://www.youtube.com/watch?v=fh4atek57wc

Urodził się 30 lipca 1511 w Arezzo. Jego rodzina uprawiała od pokoleń garncarstwo ("*vasaio*" - "garncarz").

Giorgio początkowo uczył się sztuki malowania na szkle w rodzinnym Arezzo, po czym ojcu udało się umieścić go we Florencji pod opiekę dworu Medicich (Medyceuszów). Uczył się wraz z młodymi Medici, Ippolito i Alessandro. Przypuszczalnie był przez krótki czas uczniem Michała Anioła, następnie obracał się w kręgu Andrei del Sarto.

W latach 60. na zlecenie Kosmy I Medyceusza wzniósł kompleks Uffizi, który następnie połączył korytarzem *(Corridoio Vasariano)* z rezydencją książąt - Pałacem Pittich.

Do najważniejszych prac malarskich Vasariego należy dekoracja malarska w Palazzo Vecchio we Florencji oraz malowidło w kopule florenckiej katedry.

Dziełem życia Vasariego, za które jest najbardziej ceniony, jest zbiór biografii najwybitniejszych artystów włoskich "*Le vite de' più eccellenti architetti, pittori, et scultori italiani, da Cimabue insino a' tempi nostri*", 1. wydanie 1550, 2. w 1568 - uzupełnione i z nieznacznie zmienionym tytułem "*Le vite dei più eccellenti pittori, scultori e architetti*" - "Żywoty najsławniejszych malarzy, rzeźbiarzy i architektów".

Dzieło to obejmujące ponad 300 lat rozwoju sztuki i 108 biografii artystów od Giovanniego Cimabue (*1240) po Michała Anioła (Michelangela) skupionych głównie wokół Medicich to najważniejsze źródło o włoskim renesansie.

Vasari uchodzi za jednego z pierwszych historyków sztuki. To on wprowadził pojęcie "gotyk", choć w sensie pejoratywnym. Włoskie "*gotico*" oznacza "obcy", "barbarzyński", "pomylony", "chaotyczny". Vasari był wielbicielem sztuki antycznej traktując ją jako wyznacznik kanonów estetyki.

Również określenie "manieryzm" pochodzi od niego. Ale przede wszystkim pisząc o artystach włoskich po raz pierwszy użył słowa "*rinascita*", "renesans", pojęcia określającego potem całą epokę. Przedstawił typowo *renesansową* koncepcję historiograficzną, zakładającą upadek sztuki w średniowieczu i jej stopniowe odradzanie się od czasów Giotta aż do kulminacji w osobie Michała Anioła. Głównym ośrodkiem odrodzenia sztuk plastycznych była dla niego Toskania.

Pozostawił również po sobie "Wspomnienia" ("Libro delle ricordanze").

Zmarł 27 czerwca 1574 we Florencji.

https://www.youtube.com/watch?v=IZ31OKYtass

"*Imiona wielu dawnych i obecnych architektów, rzeźbiarzy i malarzy oraz ich niezliczone dzieła w różnych częściach Włoch bywają z wolna zapominane, a potem zatracone i to (...) w taki sposób, że artyści muszą uważać, iż pamięć o nich niechybnie umiera.*" ("Żywoty najsławniejszych malarzy, rzeźbiarzy i architektów", tł. Karol Estreicher)